

Γιατί ο κόσμος αγνοεί τους Κούρδους επαναστάτες στη Συρία;

Του David Graeber

13 Οκτ. 2014

Το 1937, ο πατέρας μου προσφέρθηκε εθελοντικά να πολεμήσει στις Διεθνείς Ταξιαρχίες για την υπεράσπιση της Ισπανικής Δημοκρατίας. Ένα επίδοξο φασιστικό πραξικόπημα είχε διακοπεί προσωρινά από μια εξέγερση εργατών, καθοδηγούμενη από αναρχικούς και σοσιαλιστές, και σε μεγάλο τμήμα της Ισπανίας μια πραγματική κοινωνική επανάσταση ακολούθησε, έχοντας ως αποτέλεσμα ολόκληρες πόλεις να περάσουν κάτω από αμεσοδημοκρατική διαχείριση, βιομηχανίες υπό τον έλεγχο των εργαζομένων, και τη ριζοσπαστική ενδυνάμωση των γυναικών.

Οι Ισπανοί επαναστάτες ήλπιζαν να δημιουργήσουν ένα όραμα για μια ελεύθερη κοινωνία, που όλος ο κόσμος θα μπορούσε να ακολουθήσει. Αντ' αυτού, παγκόσμιες δυνάμεις προτίμησαν μια πολιτική «μη παρέμβασης» και διατήρησαν έναν αυστηρό αποκλεισμό στη δημοκρατία, ακόμα αφότου ο Χίτλερ και τον Μουσολίνι (που δήθεν είχαν υπέγραψει συμφωνία) άρχισαν να στέλνουν στρατεύματα με στόχο να ενισχύσουν τη φασιστική πλευρά. Το αποτέλεσμα ήταν ένας χρόνιος εμφύλιος πόλεμος, που έληξε με την καταστολή της επανάστασης και μερικές από τις πιο αιματηρές σφαγές ενός αιματηρού αιώνα.

Ποτέ στη ζωή μου δεν σκέφτηκα ότι το ίδιο πράγμα θα μπορούσε ξανά να συμβεί. Προφανώς, δεν υπάρχει ιστορικό γεγονός που συμβαίνει ποτέ πραγματικά δύο φορές. Υπάρχουν χιλιάδες διαφορές μεταξύ του τι συνέβη στην Ισπανία το 1936 και του τι συμβαίνει στη Ροζάβα, τις τρεις ευρέως Κουρδικές επαρχίες της βόρειας Συρίας, σήμερα. Αλλά μερικές από τις ομοιότητες είναι τόσο εντυπωσιακές και τόσο θλιβερές, που θεωρώ ότι είναι υποχρέωσή μου – όντας κάποιος που μεγάλωσε σε μια οικογένεια της οποίας οι πολιτικές πεποιθήσεις ποικιλοτρόπως καθορίστηκαν από την ισπανική επανάσταση – να πω ότι δεν μπορούμε να επιτρέψουμε το ίδιο τέλος και πάλι.

Η αυτόνομη περιοχή της Ροζάβα, όπως υπάρχει σήμερα, είναι ένα από τα λίγα φωτεινά σημεία - εν τούτοις ένα πολύ φωτεινό - που αναδύεται από την τραγωδία της συριακής επανάστασης. Έχοντας εκδιώξει πράκτορες του καθεστώτος Άσαντ το 2011, και παρά την εχθρότητα από σχεδόν όλους τους γείτονές της, η Ροζάβα έχει όχι μόνο διατηρήσει την ανεξαρτησία της, αλλά αποτελεί ένα αξιόλογο δημοκρατικό πείραμα. Λαϊκές συνελεύσεις έχουν δημιουργηθεί, ως το απόλυτο όργανο λήψης αποφάσεων, συμβούλια έχουν επιλεγεί με προσεκτική εθνοτική ισορροπία (σε κάθε δήμο, για παράδειγμα, τα τρία κορυφαία στελέχη πρέπει να περιλαμβάνουν έναν Κούρδο, έναν Άραβα και έναν Ασσύριο ή Αρμένιο Χριστιανό, και τουλάχιστον το ένα από τα τρία άτομα πρέπει να είναι μια γυναίκα), υπάρχουν συμβούλια γυναικών και νεολαίας, και, σε μια αξιοσημείωτη αντήχηση της ένοπλης Mujeres Libres (Ελεύθερες Γυναίκες) της Ισπανίας, ένας φεμινιστικός στρατός, η πολιτοφυλακή του "YJA Star" - "Ένωση των Ελεύθερων Γυναικών" (το αστέρι εδώ αναφέρεται στην αρχαία θεά της Μεσοποταμίας, την Ισθάρ), έχει αναλάβει ένα μεγάλο ποσοστό πολεμικών επιχειρήσεων εναντίον των δυνάμεων του Ισλαμικού Κράτους.

Πώς μπορεί κάτι τέτοιο να συμβαίνει και να εξακολουθεί να αγνοείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη διεθνή κοινότητα, ακόμη, και σε μεγάλο βαθμό, από τη Διεθνή Αριστερά; Κυρίως, φαίνεται ότι, επειδή το επαναστατικό κόμμα της Ροζάβα, το PYD, εργάζεται συμμαχικά με το Τουρκικό Κόμμα των Κούρδων Εργατών (PKK), ένα μαρξιστικό αντάρτικο κίνημα που έχει από τη δεκαετία του 1970 εμπλακεί σε μακροχρόνιο πόλεμο εναντίον του τουρκικού κράτους. Το NATO, οι ΗΠΑ και η ΕΕ επισήμως το κατέταξαν στις «τρομοκρατικές» οργανώσεις. Εν τω μεταξύ, οι αριστεροί σε μεγάλο βαθμό το διαγράφουν θεωρώντας το σταλινικό.

Αλλά, στην πραγματικότητα, το ίδιο το PKK δεν έχει πλέον καμία σχέση με το παλιό, πάνω-κάτω λενινιστικό κόμμα, που ήταν κάποτε. Η δική του εσωτερική εξέλιξη καθώς και η θεωρητική μεταστροφή του δικού του ιδρυτή, Αμπουλάχ Οτσαλάν, που έλαβε χώρα ενώ ο ίδιος βρίσκεται φυλακισμένος σε ένα τουρκικό νησί από το 1999, είχε ως αποτέλεσμα να αλλάξει εντελώς τους στόχους και την τακτική του.

Το PKK έχει δηλώσει ότι δεν επιδιώκει πια να δημιουργήσει ένα κουρδικό κράτος. Αντ' αυτού, εμπνευσμένο εν μέρει από το όραμα της κοινωνικής οικολογίας του αναρχικού Μάρει Μπούκτσιν, έχει υιοθετήσει το όραμα του «ελευθεριακού κοινοτισμού», καλώντας τους Κούρδους να δημιουργήσουν ελεύθερες αυτοδιοικούμενες κοινότητες με βάση τις αρχές της άμεσης δημοκρατίας, οι οποίες [κοινότητες] θα έρθουν κοντά η μία με την άλλη ξεπερνώντας τα εθνικά σύνορα, για τα οποία υπάρχει η πίστη ότι με την πάροδο του χρόνου θα χάσουν όλο και περισσότερο το νόημά τους. Έτσι λοιπόν, πρότεινε τον κουρδικό αγώνα ο οποίος θα μπορούσε να αποτελέσει πρότυπο για ένα παγκόσμιο κίνημα προς την πραγματική δημοκρατία, τη συνεργατική οικονομία, και τη σταδιακή διάλυση του γραφειοκρατικού κράτους-έθνους.

Από το 2005 το PKK, εμπνευσμένο από τη στρατηγική των ανταρτών Ζαπατίστας στην Τσιιάπας, κήρυξε μονομερή κατάπαυση του πυρός με το τουρκικό κράτος και άρχισε να επικεντρώνει τις προσπάθειές του στην ανάπτυξη δημοκρατικών δομών στις περιοχές που ήδη ελέγχει. Ορισμένοι αμφισβητούν πόσο σοβαρά όλα αυτά είναι πραγματικά. Σαφώς, αυταρχικά στοιχεία παραμένουν. Αλλά το τι συνέβη στη Ροζάβα, όπου η Συριακή

επανάσταση έδωσε στους Κούρδους ριζοσπάστες την ευκαιρία για διεξαγωγή τέτοιων πειραμάτων σε ένα μεγάλο και συναφή έδαφος, αποτελεί κάτι πολύ περισσότερο από προσπάθεια επίδειξης. Συμβούλια, συνελεύσεις και λαϊκές πολιτοφυλακές έχουν σχηματιστεί, το καθεστώς ιδιοκτησίας έχει μετατραπεί σε εργατική διαχείριση συνεταιρισμών - και όλα αυτά παρά τις συνεχείς επιθέσεις των ακροδεξιών δυνάμεων της ISIS. Τα αποτελέσματα ανταποκρίνονται στον ορισμό μιας κοινωνικής επανάστασης. Στη Μέση Ανατολή, τουλάχιστον, αυτές οι προσπάθειες έχουν παρατηρηθεί: ιδιαίτερα αφότου οι δυνάμεις του PKK και της Ροζάβα παρενέβησαν πολεμώντας νικηφόρα στο δρόμο τους μέσω του εδάφους της ISIS στο Ιράκ για να σώσουν χιλιάδες Γεζίντι πρόσφυγες που είχαν εγκλωβιστεί στο όρος Σινχάρ αφότου οι τοπικοί πεσμεργκά εγκατέλειψαν το πεδίο. Αυτές οι ενέργειες ευρέως γιορτάζονταν στην περιοχή, αλλά και αξιοσημείωτα έχουν περάσει σχεδόν απαρατήρητες από τον Ευρωπαϊκό ή το Βορειο-Αμερικανικό Τύπο.

Τώρα η ISIS έχει επιστρέψει, με σειρές από Αμερικανικής κατασκευής άρματα μάχης και βαρύ πυροβολικό που λαμβάνει από τις ιρακινές δυνάμεις, για να πάρει εκδίκηση ενάντια σε πολλές από αυτές τις ίδιες επαναστατικές πολιτοφυλακές στο Κομπάνι, δηλώνοντας την πρόθεσή της να σφαγιάσει και να υποδουλώσει - ναι, κυριολεκτικά να υποδουλώσει - το σύνολο του άμαχου πληθυσμού. Εν τω μεταξύ, ο τουρκικός στρατός βρίσκεται στα σύνορα εμποδίζοντας ενισχύσεις ή πυρομαχικά να φτάσουν στους υπερασπιστές, και τα αεροπλάνα των ΗΠΑ βουίζουν από ψηλά, πραγματοποιώντας περιστασιακά, συμβολικά, πολύ μικρά χτυπήματα - προφανώς, μόνο και μόνο για να είναι σε θέση να πουν ότι σαν μια ομάδα που ισχυρίζεται πως είναι σε πόλεμο με αυτούς που προσπαθούν να συντρίψουν τους υπερασπιστές ενός μεγάλου δημοκρατικού πειράματος στον κόσμο, δεν έμειναν απολύτως απαθείς.

Αν σήμερα υφίσταται κάτι παράλληλο με τους επιφανειακά καταναυκτικούς δολοφονικούς Φαλαγγίτες του Φράνκο, τί άλλο θα μπορούσε να είναι εκτός από την ISIS; Αν υπάρχει ένας παραλληλισμός με την Mujeres Libres της Ισπανίας, ποιός άλλος θα μπορούσε να είναι, πέρα από τις θαρραλέες γυναίκες που υπερασπίζονται τα οδοφράγματα στο Κομπάνι; Πρόκειται ο κόσμος - και αυτή τη φορά πιο σκανδαλωδώς από όλα, η διεθνής αριστερά - πραγματικά να καταστεί συνένοχος αφήνοντας την ιστορία να επαναληφθεί;

Μετάφραση [Μ.Θεοδοσιάδης](#) για το [eagainst.com](#)

Πηγή: [Guardian](#)